

PRESSUPOSTOS 2016 de VILAFRANCA DEL PENEDÈS PROPOSTES DE LA CANDIDATURA D'UNITAT POPULAR Vilafranca del Penedès, desembre de 2016

- 1. INTRODUCCIÓ**
- 2. FER FRONT A L'EMERGÈNCIA SOCIAL**
- 3. PRESSUPOSTOS PARTICIPATIUS**
- 4. IMPULS DE LES POLÍTIQUES ACTIVES D'OCUPACIÓ**
- 5. MODIFICACIONS D'INGRESSOS I PARTIDES DE DESPESES**

1. INTRODUCCIÓ

Des de la Candidatura d'Unitat Popular de Vilafranca del Penedès veiem els pressupostos com l'eina més potent de gestió municipal, de desenvolupament i de transformació local per avançar cap a un model de municipi més just socialment i que promogui noves polítiques en tots els àmbits. Els pressupostos municipals són la traducció en planificació i previsió econòmica del projecte polític del govern i de les seves prioritats. Per tant, partim de la premissa que no hi ha una sola manera de gestionar i prioritzar els recursos.

A més a més, i en tant que màxima eina de decisió del municipi, cal que la ciutadania hi pugui intervenir a través de processos participatius que garanteixin un adequat accés a la informació, un debat ampli amb diferents sectors i la intervenció en forma de decisions vinculants. I en aquest aspecte l'objectiu és doble, ja que més enllà de la participació i presa de decisions de la ciutadania en un procés concret, aquesta és també una eina que garanteix l'evolució cap a una nova cultura democràtica en què la ciutadania sigui partícip de la gestió municipal, en menor o major mesura, però apostant per fer pedagogia del què creiem que poden ser noves actituds i relacions de la gent vers la política institucional.

Finalment, i com a qüestió fonamental, cal aprofundir en aquesta cultura de la participació a través de la cooperació, el treball col·lectiu i el diàleg també dins la institució, amb els grups de l'oposició i, anant a un aspecte més concret, afrontant el debat de taxes i impostos (juntament amb la resta d'ingressos) de la mà del de les despeses.

Per aquest motiu, i malgrat els pressupostos del govern actual mai podran ser els que es presentarien des de la nostra candidatura, tenim la convicció que podem i hem d'aportar una sèrie de propostes que podrien ser incorporades perfectament a la proposta de pressupostos per al 2016 que tenim sobre la taula.

TRES EIXOS BÀSICS

Hem estructurat les propostes al voltant de tres eixos als que considerem prioritari donar resposta: per una banda, plantegem una sèrie de mesures per afrontar no només la **situació d'emergència i d'exclusió social** que viuen cada cop un major nombre de famílies, sinó que també proposem algunes línies d'acció que vagin al que per a moltes famílies suposa l'arrel del problema: la **desocupació i la manca de formació**

per accedir a un lloc de treball. I per altra banda, insistim en la represa i aprofundiment del projecte de **pressupostos participatius**, dut a terme els anys 2009 i 2010 i com a resultat d'una moció aprovada pel ple el 2008. Creiem que cal recuperar aquest espai de debat, de decisió i d'apoderament col·lectiu de la ciutadania en el que és la gestió d'uns recursos que els són propis, fomenant, com dèiem, noves dinàmiques que ens acostin a una altra cultura democràtica.

2. FER FRONT A L'EMERGÈNCIA SOCIAL

Malgrat el compromís del govern, que ens va ser expressat personalment després de les eleccions, de crear una Taula Social per elaborar un Pla de Xoc contra l'Emergència Social, aquesta taula encara no s'ha creat i, per tant, tampoc no s'ha produït el debat i treball conjunt amb l'oposició i les entitats i col·lectius del sector. Cal dir, però, que a la reunió sobre pressupostos entre el govern i els grups de l'oposició es va tornar a agafar el compromís de crear aquesta taula i començar a treballar no només en la distribució dels recursos econòmics, sinó també en la reformulació de l'atenció a les famílies i la discussió de noves mesures.

Des de la CUP reclamem que es creï aquest espai de debat i treball comú amb els diferents agents de la vila per tal de poder elaborar primer un diagnòstic acurat de la situació actual d'afectació de la crisi a la població vilafranquina i, en conseqüència, dissenyar un pla amb mesures a curt termini (les que considerariem de xoc) i a llarg termini (estructurals) per fer front a l'emergència social adaptades a la situació vilafranquina i preveure partides que les garanteixin.

Mentrestant, malgrat no s'hagi treballat a fons la situació ni elaborat un pla de xoc, creiem que hi ha una sèrie de mesures que han de donar resposta a situacions d'emergència concretes, especialment les derivades de l'emergència habitacional i de pobresa energètica i que des d'aquest juliol ja tenen resposta gràcies a la Llei 24/2015, fruit de la ILP d'Habitatge, que desplega i detalla un seguit de mesures i protocols a aplicar des de les institucions.

PROPOSTES A DESENVOLUPAR

A curt termini

1. Avançament, per part de l'ajuntament, de l'import de les beques menjador a partir de setembre, per garantir que els beneficiaris de les beques puguin assistir al menjador escolar des del primer dia, sense haver d'esperar que arribi l'ajuda corresponent.

La Generalitat atorga uns ajust econòmics per als alumnes de l'ensenyament obligatori que gestiona el Consell Comarcal i que popularment es coneixen com a "beques menjador". Aquestes beques tenen diversos problemes, entre els quals el fet que els ajuts s'atorguen tard, de manera que hi ha alumnes que podrien optar a rebre l'ajut però al no poder avançar els diners, no hi acaben optant. És concretament en aquesta mancança on creiem que l'ajuntament hi pot hi hauria d'intervenir.

2. Creació d'una Oficina d'Emergència Social dins de Serveis Socials, amb almenys un tècnic treballant-hi a temps complet, que s'encarregaria d'executar els protocols i procediments d'aplicació de la Llei 24/2015 i de coordinar el conjunt de propostes a desenvolupar:

- a) Estudi diagnòstic sobre la situació d'emergència social a Vilafranca,
- b) Pla d'Emergència Social, adaptat als resultats de l'estudi diagnòstic,

- c) Procés participatiu que acompanyi tant l'elaboració del diagnòstic com del pla, que doni cabuda a les entitats socials i col·lectius que es consideri,
- d) Servei d'atenció ciutadana amb una visió integral i globalitzada de les diferents problemàtiques dels usuaris, també amb funcions d'observatori de drets socials.

3. Habilitar una partida per garantir que tots els vilafranquins tenen accés als medicaments i atenció sanitària que necessitin.

Les necessitats en aquest àmbit es veurien reflectides en l'estudi diagnòstic que proposem a la mesura 1.

4. Davant la falta de dades sobre segregació escolar als centres de Vilafranca, designar una partida per a la realització d'un estudi sobre la situació a Vilafranca per poder impulsar polítiques actives d'educació de foment de l'equitat i contra la segregació.

Ens basem en les experiències dutes a terme a viles i ciutats com Valls, Girona, Olot, Terrassa, Mataró i Manlleu, on aquest estudi ha anat a càrrec de la Fundació Bofill i ha permès desplegar polítiques educatives locals d'èxit contra les desigualtats educatives.

El cost de l'estudi, juntament amb el pla d'actuació i desplegament corresponent, estaria al voltant dels 30.000€.

A llarg termini

5. Dedicar una partida extraordinària de 100.000 € a l'ampliació del parc municipal d'habitatges socials, ja sigui per compra o adequació d'habitatges en desús (capítol 152 del ordre HAP/419/2014).

6. Programa de subvenció a la rehabilitació d'habitatges per aconseguir l'eficiència energètica prioritzant els habitatges de famílies en pobresa energètica. En el cas d'habitatges que siguin de lloguer, la subvenció implicarà una reducció del preu del lloguer en contracte

7. Persones sense sostre: actualment només tenim un alberg gestionat per Càritas al qual només hi poden accedir homes i durant 3 nits. Caldria estudiar les necessitats reals (pensem que l'estudi sobre emergència social podria donar-ne dades al respecte) i donar-hi resposta.

Som conscients que aquestes mesures no garanteixen *de facto* el dret a l'habitatge, és per això que creiem que és fonamental que l'ajuntament aposti decididament per la cessió dels pisos buits en mans de les entitats financeres, en les que tants diners públics s'hi han dedicat per al seu rescat, per tal que passin a tenir un ús social o bé es mobilitzin al parc de lloguer de Vilafranca, actualment insuficient.

3. PRESSUPOSTOS PARTICIPATIUS

Després que el 2008 s'aprovés per unanimitat una moció sobre pressupostos participatius l'ajuntament va incorporar als pressupostos de 2009 i 2010, respectivament, una partida de pressupostos participatius de 300.000 i 500.000€. Per a la partida en qüestió, es creava un grup de participació en què ciutadans escollits a l'atzar eren convocats a un Grup de Participació Ciutadana i decidien a què s'havien de destinar aquells diners.

Les decisions finals d'aquests GPC van tenir com a conseqüència que es destinessin aquestes partides íntegrament a diferents projectes de manteniment i millora de diversos carrers de Vilafranca.

http://www.vilafranca.cat/html/participacio/proc_part/pres_part/pres_part_2009.html

http://www.vilafranca.cat/html/participacio/proc_part/pres_part/pres_part_2010.html

El 2011, el govern de CiU va reduir la partida de pressupostos participatius i, alhora, va deixar de convocar el procés, de manera que la participació ciutadana en matèria de pressupostos s'ha reduït a una simple audiència pública únicament informativa.

Des de la CUP seguim defensant la necessitat que la ciutadania es re apropiï de la política municipal, apostant per un millor accés a la informació i per processos participatius que culminin amb preses de decisions vinculants o que incideixin realment en les polítiques de l'ajuntament. Uns pressupostos el màxim de participatius possible serien una fita important a assolir en un govern de la CUP, però mentrestant, des de l'oposició reclamem que es doni compliment a la moció aprovada el 2008 i que, a més, es replantegi i millori el procés participatiu de pressupostos:

- **Cal incloure una partida al capítol d'inversions**, a partir de la qual treballaria el Grup de Participació de Pressupostos. Per al 2016, proposem que es recuperi la xifra inicial de 300.000€ (tot i que estaríem disposats a reduir-ne la quantitat) i, en aquest cas, proposaríem que sortís en gran part de la partida prevista per la urbanització de la llosa de la via (615.000€) i de la rehabilitació de l'edifici de l'antic hospital (1.000.000€).

- **Ens reafirmem en la premissa que cal respectar els resultats dels processos participatius**, però caldria **estipular que en cap cas la totalitat de la partida es destini a manteniment de carrers**, ja que aquest concepte ja té la seva partida pressupostària anual i caldria donar un valor extra als projectes que sorgeixin d'aquesta partida com a oportunitat d'inversió social. En aquest sentit, proposaríem que com a màxim el 20% de la partida es destini a inversió a manteniment o reasfaltat de carrers, i sempre i quan aquesta inversió no estigui prevista properament (per això caldria tenir prèviament la informació de la previsió d'actuacions en manteniment de carrers).

- **Per últim, cal repensar la conformació del Grup de Participació Ciutadana, de manera que hi hagin ciutadans escollits a l'atzar però també es doni lloc a la participació d'entitats i col·lectius**. Creiem que el procés participatiu ha de ser més ampli i tenir un espai o eina de decisió final on es presentin un seguit de propostes resultat d'un buidat de tot el procés que permeti la màxima participació ciutadana.

4. IMPULS DE POLÍTIQUES ACTIVES D'OCUPACIÓ

Entenem que el servei d'inserció laboral de l'ajuntament ha de ser un dels serveis prioritaris en les polítiques de l'Ajuntament de Vilafranca. La formació dona valor al capital humà i l'ocupació de qualitat és la riquesa de les persones, de la vila i també de l'entorn.

Actualment, ens trobem amb una situació d'estancament. Després de la crisi i de la destrucció de milers de llocs de treball la situació no ha millorat, no hi ha més ocupació, no s'estan creant llocs de treball i existeix un atur estructural de més del 20% al qual cal donar solució. A més a més, les persones en edat de treballar entren i surten constantment d'un mercat laboral altament precaritzat.

Davant de la situació descrita cal posar fil a l'agulla per adaptar-se a les necessitats actuals. Des de la CUP considerem que hi ha d'haver una partida destinada a un doble objectiu: impulsar la formació i inserció laboral i que estigui desenvolupada pels tècnics locals.

Proposem un **PLA D'OCUPACIÓ ACTIVA** elaborat, liderat, pensat i dinamitzat des dels serveis de l'ajuntament, amb una estratègia pròpia adaptada a les necessitats de les persones que s'hi dirigeixen i també a les necessitats del territori. Aquest pla podria tenir un cost pràcticament nul, ja que estaria elaborat pels tècnics de l'ajuntament, però asseguraria que Vilafranca desplega polítiques pròpies i donant una resposta efectiva a la situació real en matèria d'ocupació i formació.

A grans trets, creiem que el pla hauria d'anar guiat segons els següents objectius i mesures:

OCUPACIÓ

Treball amb les persones que busquen feina:

- Donar o millorar les eines de recerca de feina:
 - Formació de qualitat en la recerca de feina: fugint de la típica sobre el currículum, agenda, Canals i entrevista. Cal anar més enllà i apostar per nous mètodes.
 - Accés a la recerca de feina: el Club de la feina és una bona eina per poder buscar feina sense necessitat de gastar diners.
 - Millorar la formació
 - Millorar l'orientació: cal fomentar que les persones siguin conscients d'on volen i on poden arribar, quines són les seves mancances i habilitats.

- Empreses:
 - Bona prospecció: que les empreses coneguin el servei que ofereix l'ajuntament i que hi confïin. Evitar que vagin a donar les ofertes a les ETT'S abans que a l'ajuntament. Cal tenir una bona borsa d'empreses.
 - Bon casament: tenir borsa de persones per enviar a les empreses.

Aquests dos espais han de servir per poder fer un anàlisi acurat i constant de la situació de les persones que busquen feina i del mercat laboral respecte:

- Quines són les feines que es demanen al territori en cada moment per poder orientar la formació.
- Quines són les mancances de les persones per millorar la recerca de feina i la seva ocupabilitat.

Cal també, adaptar-se constantment a la situació del moment. Com es deia anteriorment, actualment ens trobem amb un 20% d'atur estructural, davant d'això l'ajuntament s'ha d'implicar de manera decisiva en la generació d'ocupació més enllà dels cicles de l'economia capitalista, per a poder-ho fer cal treballar en les següents línies d'actuació:

- Generar noves ocupacions. Recuperar oficis.
- Fomentar l'emprenedoria amb un model més social, just i respectant el territori. Cooperativisme i autoorganització.
- Tenir en compte l'existència de persones inocupables: cal ser conscients d'aquesta realitat i treballar-la. Ja sigui per l'atur estructural del sistema capitalista i també per la situació actual i la manca de formació i d'eines personals.
- Lluita contra la precarietat: millora de les relacions laborals amb segells de qualitat a les empreses. Foment de les bones pràctiques i també "penalització" de les que no ho són.
- Especial atenció a les persones de difícil ocupació: cal millorar la seva ocupabilitat. Actualment són les persones joves i les més grans o les que no tenen formació. La formació és l'eix clau per la millora, però cal que sigui una formació real i adaptada a les necessitats.

FORMACIÓ

La formació és una de les eines claus de desenvolupament personal, professional i social, i tot el que s'ha exposat en l'apartat anterior la determina. Cal que les persones trobin el seu camí i que les institucions fomentin espais de formació de qualitat.

- Formació bàsica: formació mínima, indispensable i continuada per a tota la població. No hi hauria d'haver analfabetisme en llengües i TIC. Formació constant i detecció de la població més analfabeta.
- Formació en base a les necessitats del territori: analitzant la situació actual, a partir dels espais que es tenen oberts a la gent i amb atenció a les persones. I també de la situació futura, amb perspectiva.
- Formació en qualitat: innovadora, de futur, amb projecció al territori. Segons un pla de desenvolupament. Per avançar. Per millorar. Per no dependre del mercat. Per desenvolupar-se com a persones i com a territori. Oficis, millora de les qualificacions personals i col·lectives,...

La formació no pot dependre de subvencions, sinó que és un eix primordial per al desenvolupament del territori i de les persones que hi viuen en ell, per aquest motiu cal anar per endavant i potenciar-la.